

ประกาศจังหวัดหนองคาย
เรื่อง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน
(Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS))

ด้วยจังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าด้านการเกษตรตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้เพิ่มมากขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น มาตรฐาน Organic Thailand หรือระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม ระบบ PGS (Participatory Guarantee System) และมีมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่เป็นมาตรฐานในระดับนานาชาติ อาทิเช่น มาตรฐาน IFOAM USDA EU เป็นต้น โดยเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดหนองคายที่เน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าด้านการเกษตรของจังหวัดหนองคาย อีกทั้ง จังหวัดหนองคายได้รับการยกย่องว่า เป็นเมืองน่าอยู่อันดับ ๗ ของโลก โดยได้รับการจัดอันดับจากวารสาร The Us Magazine Modern Maturity ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้เป็น "บ้านพักนักที่ ๒ ของชาวอเมริกันผู้สูงอายุ" ที่น่าอยู่ที่สุดลำดับที่ ๗ ของโลก โดย ๑ ในเกณฑ์ตัวชี้วัดนั้นมีเรื่องความปลอดภัยและสาธารณสุขซึ่งรวมถึงความปลอดภัยด้านอาหารที่ทำให้คนในจังหวัดหนองคาย นักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างประเทศได้บริโภคสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย และลดค่าใช้จ่ายที่ต้องดูแลสุขภาพเนื่องมาจากการบริโภคอาหารที่ปนเปื้อนจากสารเคมีที่ก่อให้เกิดโรคต่างๆ

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการขับเคลื่อนมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดหนองคาย ยังมีเกษตรกรรายย่อยจำนวนมากที่ไม่ทำการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีใดๆ แต่ยังคงติดข้อกำหนดบางประการในการขอรับรองมาตรฐานตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หรือระบบ PGS ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงหรือได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดหนองคายขยายวงกว้างออกไปมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยที่ทำการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีใดๆ แต่ยังคงติดข้อกำหนดบางประการในการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ผลผลิตด้านการเกษตรของเกษตรกรสามารถเข้าถึงหรือได้รับการรับรองมาตรฐาน ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์และได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขั้นพื้นฐาน ก่อนที่จะขอการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามระบบสากล จังหวัดหนองคายจึงได้กำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขั้นพื้นฐานขึ้นเรียกว่า “มาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS))” โดยพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์และข้อกำหนดสำคัญของเกษตรอินทรีย์ อ้างอิงจากมาตรฐานสินค้าเกษตรเกษตรอินทรีย์ (มกษ. ๙๐๐๐ เล่ม ๑-๒๕๕๒) และระบบ PGS มาประยุกต์ใช้เป็นข้อกำหนดขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นบันไดให้เกษตรกรที่เริ่มต้นเข้าสู่กระบวนการทำเกษตรอินทรีย์ได้ขึ้นไปสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ อาทิเช่น มาตรฐาน Organic Thailand หรือระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วมระบบ PGS หรือระบบมาตรฐานในระดับนานาชาติต่อไป โดยมี ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS)) ดังต่อไปนี้

២២ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (២)

ក្នុងពេលនេះការប្រែប្រួលនៃប្រព័ន្ធប្រកបដោយភាពស្មុគស្មាញ ឬប្រព័ន្ធក្នុងការប្រែប្រួលនៃប្រព័ន្ធប្រកបដោយភាពស្មុគស្មាញ (១)

ព្រះបាទសីហនុវរ្ម័នទី១

[illegible][illegible][illegible]

ប្រការ៣៧៖ ក្នុងករណីដែលមានការប្រកាសពីសភាពមិនស្របគ្នា រវាងសភាពមិនស្របគ្នា
ប្រការ៣៨៖ ក្នុងករណីដែលមានការប្រកាសពីសភាពមិនស្របគ្នា រវាងសភាពមិនស្របគ្នា (១)

ព្យាបាលជំងឺក្រហមស្បែក

[illegible]

៤២២/៧. ព្រឹត្តិបត្រប្រែសម្រួល ២០១១

ព្រះបាទសីហមុនីវរ្ម័នទី១

នគរបាលក្រសួងព្រហ្មទណ្ឌ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសាងសង់ ក្រសួងស្ថាប័ន (១)

អនុលោមតាមបទបញ្ជាស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចសន្យាសហប្រតិបត្តិការរវាង

ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការសិក្សា (៥)

សង្គម ទំនាក់ទំនង យុវជន

២៣. ប្រែក្រាបទី២១៣ ឬ ២ ប្រែក្រាបទី២១៣

[illegible]

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រាជធានីភ្នំពេញ

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសហគមន៍កសិកម្មរស់នៅក្នុងតំបន់ជួរភ្នំព្រះវិហារ (ឃ

ព្រះបាទសីហនុ

ចង្អុលបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធាន (៣)

កងករុណ

สมาคมประชาชนเพื่อสันติภาพและประชาธิปไตยแห่งประเทศไทย (๑)

ឧបសគ្គ ១០១

ឆ្នាំ១៩៧៧ ១៩៧៨ ១៩៧៩ ១៩៨០ ១៩៨១ ១៩៨២ ១៩៨៣ ១៩៨៤ ១៩៨៥ ១៩៨៦ ១៩៨៧ ១៩៨៨ ១៩៨៩ ១៩៩០ ១៩៩១ ១៩៩២ ១៩៩៣ ១៩៩៤ ១៩៩៥ ១៩៩៦ ១៩៩៧ ១៩៩៨ ១៩៩៩ ២០០០ ២០០១ ២០០២ ២០០៣ ២០០៤ ២០០៥ ២០០៦ ២០០៧ ២០០៨ ២០០៩ ២០១០ ២០១១ ២០១២ ២០១៣ ២០១៤ ២០១៥ ២០១៦ ២០១៧ ២០១៨ ២០១៩ ២០២០ ២០២១ ២០២២ ២០២៣ ២០២៤ ២០២៥ ២០២៦ ២០២៧ ២០២៨ ២០២៩ ២០៣០ ២០៣១ ២០៣២ ២០៣៣ ២០៣៤ ២០៣៥ ២០៣៦ ២០៣៧ ២០៣៨ ២០៣៩ ២០៤០ ២០៤១ ២០៤២ ២០៤៣ ២០៤៤ ២០៤៥ ២០៤៦ ២០៤៧ ២០៤៨ ២០៤៩ ២០៥០

[illegible]

លេខកម្រងឯកសារ: ០២០.០២០.០២០.០២០ ក្នុងឯកសារលេខ ២០

ចំនួនអត្ថបទដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងសម័យកាលនេះ ១០១

၂၆၆၆၆၆၆၆ . ၉

๓. ขั้นตอนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน

๓.๑ เกษตรกรยื่นคำร้องขอการรับรอง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด, สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ/จังหวัด, สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย, สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย, สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย, ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย

๓.๒ จังหวัดหนองคาย แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการกำกับและรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการตรวจประเมินแปลงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน

๓.๓ คณะกรรมการตรวจประเมินแปลง ออกตรวจประเมินแปลงผลิตที่ขอรับรองตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS)) ตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศ

๓.๔ คณะกรรมการตรวจประเมินแปลง นำเสนอผลการตรวจประเมินแปลงต่อคณะกรรมการกำกับและรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน

๓.๕ จังหวัดหนองคาย ออกใบรับรอง และมอบตราสัญลักษณ์ให้กับเกษตรกรผู้ได้รับการรับรองนำไปใช้ได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายประเสริฐ ลือชาธนานนท์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

รายละเอียดแนบท้ายประกาศจังหวัดหนองคาย
เรื่อง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน
(Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS))

หลักเกณฑ์และข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nong Khai BOS (พืช)

(อ้างอิงมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑-๒๕๕๒ เกษตรอินทรีย์)

๑. พื้นที่ปลูกต้องอยู่ห่างจากแหล่งก่อเกิดมลพิษ ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมีหรือโลหะหนัก เช่น ห่างจากโรงงาน บ่อขยะ
๒. แหล่งน้ำที่ใช้และสภาพแวดล้อมไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนของสารเคมี หรือมีมาตรการลดการปนเปื้อน
๓. รักษาสภาพธรรมชาติของพื้นที่เดิม การรักษาศีขธรรมชาติเป็นแนวรั้ว ปลูกต้นไม้เป็นแนวรั้วหรือรักษาสภาพหนองน้ำธรรมชาติ
๔. มีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนทั้งทาง ดิน น้ำ และอากาศ เช่น การมีแนวกันชน การทำคันกันน้ำ การเบี่ยงทางน้ำไหล เป็นต้น
๕. ผู้ผลิตต้องสร้างความหลากหลายของชนิดพืชที่ปลูก เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและหมุนเวียนธาตุอาหารในดิน ด้วยการปลูกพืชหมุนเวียน หรือการปลูกพืชระหว่างแถว หรือการปลูกถั่วหลังนา หรือการปลูกพืชตระกูลถั่วเป็นปุ๋ยพืชสด
๖. ผู้ผลิตต้องมุ่งเน้นใช้ปัจจัยการผลิตภายในฟาร์มให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนธาตุอาหารในดินอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้อินทรีย์วัตถุในฟาร์มทำปุ๋ยหมัก การปลูกพืชตระกูลถั่ว การไถกลบตอซัง เป็นต้น
๗. ห้ามใช้สารเคมีสังเคราะห์ในการจัดการผลิต เช่น ฮอร์โมนสังเคราะห์ สารสังเคราะห์ในการผลิตพืช นอกฤดู
๘. ปุ๋ยอินทรีย์ มูลสัตว์ และสารกำจัดศัตรูพืชธรรมชาติ และอาหารสัตว์ที่มาจากภายนอกฟาร์ม จะต้องรู้แหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้และเชื่อถือได้
๙. ห้ามใช้มูลสัตว์จากการเลี้ยงอุตสาหกรรม การเลี้ยงที่ใช้สารเคมีปริมาณมาก และการเลี้ยงแบบกรงตับ
๑๐. ห้ามใช้มูลสัตว์สดที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจุลินทรีย์ก่อโรค ควรผ่านการหมักที่สมบูรณ์ หรือใช้จุลินทรีย์เร่งปฏิกิริยาของปุ๋ยอินทรีย์
๑๑. ไม่ควรใช้อุปกรณ์ เครื่องมือร่วมกับเกษตรเคมี หากมีความจำเป็นจะต้องทำความสะอาดหรือล้างก่อนนำมาใช้เพื่อลดการปนเปื้อน
๑๒. เมล็ดพันธุ์ หรือท่อนพันธุ์ต้องไม่คลุกสารเคมี หากหาไม่ได้ต้องมีวิธีการกำจัดและลดการปนเปื้อนที่เหมาะสม
๑๓. ห้ามใช้เทคโนโลยีตัดแปรพันธุกรรม และการฉายรังสี เช่น เมล็ดพันธุ์ที่เสี่ยง ข้าวโพดอาหารสัตว์ ถั่วเหลืองนำเข้า
๑๔. ห้ามเผาทำลายเศษพืช อินทรีย์วัตถุ โดยไม่จำเป็น ยกเว้นการทำเฉพาะจุดเพื่อทำลายศัตรูพืช ศัตรูสัตว์เท่านั้น
๑๕. ภาชนะบรรจุและพาหนะที่ใช้ขนย้ายผลิตผลพืชอินทรีย์ในแปลงมีความเหมาะสม ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน

๑๖. ห้ามใช้กระสอบปุ๋ยเคมีหรือภาชนะบรรจุสารเคมี นำมาบรรจุผลผลิต
๑๗. การแปรรูปผลผลิตเป็นอาหาร ต้องคำนึงถึงสุขอนามัย ความสะอาดและปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค
๑๘. ผู้ผลิตต้องปรับพื้นที่การผลิตทั้งหมดเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภายในเวลาที่กำหนด และไม่เปลี่ยนพื้นที่กลับไปทำเกษตรเคมีกลับไปกลับมา
๑๙. ระยะปรับเปลี่ยนเป็นผลผลิตอินทรีย์ ๑ ปี นับจากมีเอกสารแสดงการใช้สารเคมีต้องห้ามวันสุดท้าย
๒๐. มีบันทึกแผนการผลิต หลักฐานแหล่งที่มาและการใช้ปัจจัยการผลิต การปฏิบัติงานภายในฟาร์มเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์ เช่น การปลูก การดูแลรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว การอบการผลิตอย่างต่อเนื่องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
๒๑. ผู้ผลิตต้องทำสัญญาการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ฉบับนี้อย่างเคร่งครัด
๒๒. ผู้ผลิตต้องผ่านการสัมภาษณ์หรือตรวจสอบความเข้าใจต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐานและผ่านการตรวจประเมินแปลงผลิตมาแล้ว

* ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการตรวจประเมินแปลงฯ

หลักเกณฑ์และข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nong Khai BOS (ประมง)

๑. ไม่ใช้ยาและสารเคมี
๒. ไม่ใช้อาหารเม็ดสำเร็จรูป (ใช้ได้ไม่เกิน ๑๐ % ถ้าจำเป็น)
๓. ไม่ใกล้พื้นที่ใช้สารเคมี หรือโรงงานอุตสาหกรรม (หากอยู่ใกล้ต้องมีแนวกันชน)
๔. ไม่ใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์หรือการตัดแปรพันธุกรรม (OMG)
๕. มีการปฏิบัติด้านการประมงที่ถูกต้องลักษณะฟาร์ม เพื่อความปลอดภัยของผู้ประกอบการและผู้บริโภค
๖. มีระยะปรับเปลี่ยนไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๑ รอบการผลิต
๗. พันธุ์สัตว์น้ำต้องมาจากการเพาะเลี้ยงในระบบอินทรีย์ หรือมีมาตรฐานปลอดภัยที่เชื่อถือได้
๘. อาหารสัตว์น้ำอินทรีย์ ต้องมาจากวัตถุดิบที่มีแหล่งผลิตในระบบอินทรีย์ หรือแหล่งผลิตที่ปลอดภัยเชื่อถือได้

* ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการตรวจประเมินแปลงฯ

หลักเกณฑ์และข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nong Khai BOS (ปศุสัตว์)

ปศุสัตว์ (livestock) หมายถึง สัตว์ที่เลี้ยงไว้สำหรับใช้เป็นอาหารหรือผลิตภัณฑ์อาหาร ทั้งนี้ ไม่ครอบคลุมถึงสัตว์ป่าที่ได้มาจากการล่า และสัตว์น้ำ

ปศุสัตว์อินทรีย์ (Organic livestock) หมายถึง ปศุสัตว์ที่ผลิตโดยใช้ระบบเกษตรอินทรีย์

ฟาร์ม หมายถึง พื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์ อาจมีการปลูกพืชหรือพืชอาหารสัตว์ร่วมด้วย

การผลิตแบบคู่ขนาน (parallel production) หมายถึง การเลี้ยง การแปรรูปผลิตผลและผลิตภัณฑ์สัตว์ชนิดเดียวกัน ทั้งแบบอินทรีย์และแบบที่ไม่ใช่อินทรีย์ควบคู่กันในหน่วยผลิตเดียวกัน

หลักการของปศุสัตว์อินทรีย์

- พัฒนาสู่แนวทางเกษตรผสมผสาน ที่มีความหลากหลายของพืชและสัตว์ เพื่อความสมดุลและยั่งยืนของระบบนิเวศโดยรวม และอนุรักษ์ แหล่งที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ป่า
- พึ่งพาตนเองโดยใช้ทรัพยากรภายในฟาร์มมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด พื้นฟูและรักษาความสมดุลของดินและคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง

- ให้ความสำคัญกับความต้องการทางสรีระของร่างกายและพฤติกรรมสัตว์ จัดให้มีอาหารอินทรีย์ที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ สัตว์กินพืชต้องมีแปลงหญ้าและเล็ม สัตว์อื่นต้องมีพื้นที่กลางแจ้งสำหรับออกกำลังกาย จำนวนปศุสัตว์ต้องพอเหมาะกับพื้นที่ ป้องกันการแพะเล็มที่มากเกินไป
- ป้องกันและหลีกเลี่ยงการทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว และแปรรูปที่เป็นธรรมชาติ ประหยัดพลังงาน กระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
- เลี้ยงสัตว์อินทรีย์และระบบปกติในพื้นที่เดียวกัน
- การผลิตแบบคู่ขนานต้องรักษาความเป็นอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่ การผลิต แยกกระบวนการผลิตอย่างชัดเจน ป้องกันการปนเปื้อนที่ทำให้สูญเสียความเป็นอินทรีย์
- ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ต้องไม่มาจาก GMO
- ผลิตภัณฑ์และส่วนประกอบต้องไม่ผ่านการฉายรังสี
- การจัดการผลิตสัตว์ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภค

ข้อกำหนดวิธีการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์

๑. แหล่งที่มาของสัตว์

- ๑.๑ เลือกใช้ชนิด พันธุ์ สายพันธุ์ปศุสัตว์ที่มีความสามารถในการปรับตัว และต้านทานโรคได้ดี
- ๑.๒ สัตว์ที่ใช้สำหรับการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ต้องมีลักษณะตามที่มาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์กำหนด
 - เกิดในฟาร์ม หรือเกิดจากพ่อแม่พันธุ์ที่มีการจัดการตามระบบเกษตรอินทรีย์
 - สัตว์ต้องถูกเลี้ยงในระบบอินทรีย์ตลอดช่วงชีวิตของสัตว์
 - ไม่เปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงสัตว์ไปมาระหว่างการเลี้ยงระบบอินทรีย์และระบบที่ไม่ใช่อินทรีย์
- ๑.๓ กรณีไม่สามารถหาสัตว์อินทรีย์ในข้อ ๑.๒ ได้ ให้ใช้สัตว์จากสัตว์ทั่วไปได้ โดยต้องมีระยะปรับเปลี่ยน

๒. การปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เป็นระบบปศุสัตว์อินทรีย์

๒.๑ การจัดการพื้นที่เพื่อใช้เลี้ยงปศุสัตว์อินทรีย์ (ปลูกพืชและพืชอาหารสัตว์)

- พืชล้มลุก ๑๒ เดือน
- พืชยืนต้น ๑๘ เดือน

๒.๒ มีแนวกันเพียงพอ และไม่มีความเสี่ยงจากสารเคมีต้องห้าม

๒.๓ กรณีการนำสัตว์จากฟาร์มที่ไม่ได้รับการรับรองของความเป็นอินทรีย์เข้าสู่ระบบการผลิต ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่จะวางขายเป็นสินค้าปศุสัตว์อินทรีย์ต้องมีระยะปรับเปลี่ยนเป็นปศุสัตว์อินทรีย์ตามมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์กำหนด

๒.๔ หากพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์และสัตว์เข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยนพร้อมกัน เมื่อพื้นที่ได้รับการรับรองแล้ว ผลผลิตปศุสัตว์จะต้องผ่านระยะการปรับเปลี่ยนเป็นปศุสัตว์อินทรีย์ตามที่กำหนด

๒.๕ สามารถปรับลดระยะปรับเปลี่ยน และกำหนดวิธีการที่แตกต่างจากที่ระบุในมาตรฐานนี้ได้ ในกรณีต่อไปนี้

- แปลงหญ้าหรือพื้นที่ออกก้างสำหรับสัตว์อื่นที่ไม่ใช่สัตว์กินพืช ให้ลดระยะปรับเปลี่ยนตามข้อ ๒.๑ ลงได้

- โค กระบือ ม้า แพะ แกะจากระบบการเลี้ยงแบบปล่อยแปลงหรือโคกมในช่วงเริ่มการปรับเปลี่ยนระยะปรับเปลี่ยนลดลงได้ตามประวัติการใช้พื้นที่

๓. อาหารสัตว์

- ๓.๑ วัตถุดิบอาหารสัตว์คำนึงถึงคุณภาพ และควรใช้วัตถุดิบที่ผลิตจากฟาร์มตนเองมากที่สุด
- ๓.๒ การใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์มีกระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของเกษตรอินทรีย์

๓.๓ กรณีอยู่ในระยะเริ่มดำเนินการปรับเปลี่ยน อาหารสัตว์ที่ใช้ต้องมีสัดส่วนของวัตถุดิบที่ผลิตในระบบ อินทรีย์กำหนด (ไม่ต่ำกว่า ๖๐% ของวัตถุดิบ สำหรับสูตรอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง และ ๕๐% ของวัตถุดิบ สำหรับสูตรอาหารสัตว์กระเพาะเดียว)

๓.๔ กรณีที่ไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เป็นอินทรีย์ได้ทั้งหมด อาหารสัตว์ที่ใช้ต้องมีสัดส่วน ของวัตถุดิบที่ผลิตในระบบอินทรีย์ที่กำหนด (ไม่ต่ำกว่า ๘๐% ของวัตถุดิบ สำหรับอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง และ ๗๐% สำหรับสัตว์กระเพาะเดียว)

๓.๕ สัตว์ได้รับอาหารเพียงพอตามความต้องการทางโภชนาของสัตว์ และทางสรีระของระบบย่อยอาหาร

๓.๖ วัตถุดิบที่เติมในอาหารสัตว์และสารช่วยกรรมวิธีการผลิตเป็นไปตามหลักการมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์

๔. น้ำ

๔.๑ มีน้ำสะอาดให้สัตว์กินอย่างเพียงพอ

๕. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์

๕.๑ มีการดำเนินการป้องกันโรคและลดความเครียดตามหลักการมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์

๕.๒ มีระบบป้องกันความปลอดภัยทางชีวภาพอย่างเหมาะสม การทำวัคซีน การใช้สารสกัดชีวภาพ การกักกันสัตว์ก่อนนำเข้าฝูงใหม่ และป้องกันพาหะนำโรคเข้าฟาร์มอย่างเหมาะสม

๕.๓ สัตว์เจ็บป่วยมีการกักแยกออกจากฝูง การรักษาโรคและการบาดเจ็บของสัตว์ ตามหลักการมาตรฐาน ปศุสัตว์อินทรีย์

๕.๔ สัตว์เจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บ ให้เลือกใช้พืชสมุนไพร แร่ธาตุธรรมชาติ หรือการแพทย์ทางเลือกก่อน การไต่ยาแผนปัจจุบันหรือยาปฏิชีวนะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของสัตวแพทย์

๕.๕ กรณีที่สัตว์ได้รับการรักษาด้วยยาแผนปัจจุบัน และ/หรือยาปฏิชีวนะ เกิน ๒ ครั้ง ภายใน ๑ ปี หรือ ๑ ครั้งสำหรับสัตว์ที่อายุไม่ถึง ๑ ปี ผู้ผลิตต้องไม่นำมาจำหน่ายเป็นผลผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ และสัตว์นั้นๆ จะต้อง เข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยนใหม่

๕.๖ ห้ามใช้ยาปฏิชีวนะ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันโรค

๕.๗ ห้ามใช้สารเร่งการเจริญเติบโตหรือสารอื่นใด ที่มีผลกระตุ้นการเจริญเติบโตหรือเพิ่มผลผลิต

๖. การจัดการฟาร์ม การขนส่งสัตว์ และการฆ่าสัตว์

๖.๑ มีการดูแลและจัดการในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นไปอย่างมีสวัสดิภาพสัตว์

๖.๒ วางแผนการจัดการพื้นที่ ปลุกพืชอาหารสัตว์ในฟาร์มมากที่สุด และหมุนเวียนใช้ผลพลอยได้จากฟาร์ม เพื่อให้มีการหมุนเวียนธาตุอาหาร

๖.๓ กรณีมีการขยายพันธุ์สัตว์ เป็นไปตามมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์ (เลือกใช้วิธีการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ หากมีความจำเป็นให้ใช้วิธีผสมเทียม ห้ามใช้วิธีการย้ายฝากตัวอ่อน ห้ามใช้ฮอร์โมนในการขยายพันธุ์สัตว์ และห้ามใช้พันธุวิศวกรรม)

๖.๔ ไม่มีการผ่าตัดหรือเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของสัตว์ หรือจัดการบางอย่างกับร่างกายสัตว์ ยกเว้น ทำเพื่อป้องกันการต่อสู้ปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การทำเครื่องหมายสัตว์เพื่อทำทะเบียนและปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ทั้งนี้ต้องทำในช่วงอายุที่เหมาะสม

๖.๕ ขนาดพื้นที่ต่อตัวของสัตว์ภายในโรงเรือนมีสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยเหมาะสมกับชนิดและอายุ ของสัตว์ เพื่อให้สัตว์แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติของสัตว์อย่างอิสระ (ภาคผนวก ข)

๖.๖ มีการเตรียมความพร้อมในกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือภาวะฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ ไฟดับ เครื่องมือหยุดทำงาน

๖.๗ การขนส่งสัตว์ต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์ ควรหลีกเลี่ยงทำให้สัตว์เกิดความเครียด ตื่นกลัว บาดเจ็บ และห้ามใช้เครื่องมือกระตุ้นไฟฟ้า รวมทั้งยาหรือสารเคมี

๖.๘ การขนส่งสัตว์ต้องมีการป้องกันการปนเปื้อน ผลผลิตที่ไม่ได้มาจากปศุสัตว์อินทรีย์

๗. โรงเรือนและการเลี้ยงปล่อย

- ๗.๑ สภาพโรงเรือนเป็นไปตามกำหนดมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์
- ๗.๒ การขังสัตว์ภายในโรงเรือนชั่วคราวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- ๗.๓ โรงเรือน คอก อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ต้องทำความสะอาดและ/หรือ ฆ่าเชื้อตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและการสะสมของเชื้อก่อโรค
- ๗.๔ กรณีมีการเลี้ยงสัตว์แบบปล่อยและเล็มในทุ่งหญ้าธรรมชาติหรือแปลงหญ้า ควรพิจารณาความหนาแน่นของสัตว์ต้องไม่ทำลายและเกิดความเสียหายต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินและแปลงหญ้า โดยมี การจัดการเป็นไปตามมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์
- ๗.๕ การเลี้ยงแบบปล่อยในพื้นที่เปิดต้องมีที่กันแดดและฝนหรือป้องกันความแปรปรวนของภูมิอากาศอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
- ๗.๖ โรงเรือนสัตว์ปีกต้องมีพื้นที่แห้งที่คลุมด้วยวัสดุรองพื้นอันเป็นแกลบ ฟาง ชี้เลื่อย หวายหรือหญ้า
- ๗.๗ โรงเรือนไก่ไข่ เปิดไข่ ต้องมีรังไข่เพียงพอสำหรับวางไข่ มีคอนนอนสำหรับไก่ มีขนาดและการจัดวางเหมาะสมกับชนิดและพฤติกรรมของสัตว์
- ๗.๘ การเลี้ยงสัตว์ปีก ห้ามใช้ไฟทดแทนแสงธรรมชาติ เพื่อเร่งการผลิต
- ๗.๙ การเลี้ยงสัตว์ปีกระบบฟาร์ม ต้องมีการพักโรงเรือนอย่างเหมาะสมก่อนนำสัตว์ปีกชุดใหม่เข้ามาเลี้ยง
- ๗.๑๐ พื้นที่ที่ไม่เคยใช้ทำการเกษตรหรือไม่เคยใช้สารเคมีห้ามใช้อย่างน้อย ๓ ปี (กรณีที่สัตว์ไปแตะเล็มในพื้นที่สาธารณะ)

๘. การจัดการของเสีย

- ๘.๑ การจัดการของเสียในบริเวณที่ใช้เลี้ยงสัตว์ ไม่ทำลายทรัพยากรดินและน้ำ ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของไนเตรต และแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรค เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของธาตุอาหารในดินที่เหมาะสม
- ๘.๒ หลีกเลี่ยงการเผาทำลายของเสียและกิจกรรมอื่นที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ยกเว้นการเผาทำลายซากเพื่อควบคุมโรค
- ๘.๓ พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บของเสีย เช่น บ่อหมัก ควรออกแบบให้สามารถป้องกันการปนเปื้อนสู่ดินและแหล่งน้ำได้
- ๘.๔ การใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ในพื้นที่แปลงหญ้าหรือเกษตรกรรมต้องอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของน้ำใต้ดินและผิวดิน

๙. การจัดการบันทึกข้อมูล

- ๙.๑ การบันทึกทะเบียนสัตว์ในฟาร์ม มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่เหมาะสม
- ๙.๒ การบันทึกวิธีการผสมพันธุ์และการเกิดประจำฝูง
- ๙.๓ การบันทึกแหล่งที่นำเข้าสู่สัตว์ และตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารสัตว์ที่นำเข้า
- ๙.๔ การบันทึกแหล่งที่นำเข้าของอาหารสัตว์ และตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารอาหารสัตว์ที่นำเข้า
- ๙.๕ การบันทึกการดูแลสุขภาพสัตว์ และการรักษาสัตว์
- ๙.๖ บันทึกการให้อาหารสัตว์
- ๙.๗ การบันทึกการให้ผลผลิต (น้ำนม ไข่)
- ๙.๘ เอกสารแหล่งจำหน่ายผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์

๑๐. การจัดการ การเก็บรักษาผลิตผลอินทรีย์

๑๐.๑ การรักษาความเป็นผลิตผลอินทรีย์

๑๐.๑.๑ ต้องมีการรักษาความเป็นผลิตผลอินทรีย์ตลอดทุกช่วงของกระบวนการ

๑๐.๑.๒ ผลิตผลอินทรีย์ต้องไม่ผ่านการฉายรังสีเพื่อจุดมุ่งหมายในการควบคุมศัตรูพืชและสัตว์ การถนอมอาหาร และการกำจัดจุลินทรีย์ก่อโรคหรือการสุขาภิบาล

๑๐.๒ การจัดการผลิตผลอินทรีย์

- ผลิตผลอินทรีย์ที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษา ขนส่ง แปรรูป หรือบรรจุหีบห่อได้รับการบ่งชี้อย่างชัดเจน มีการจัดการที่แยกกันระหว่างผลิตผลที่เป็นอินทรีย์กับผลิตผลที่ไม่ใช่อินทรีย์ และมีการป้องกันการปนเปื้อนจากสารที่ไม่อนุญาตให้ใช้ในการผลิตแบบอินทรีย์

๑๐.๓ การบริหารจัดการควบคุมศัตรูพืชและสัตว์

๑๐.๓.๑ มีวิธีการป้องกันหรือควบคุมศัตรูพืชและสัตว์ โดยวิธีทางกล กายภาพ หรือชีวภาพ เป็นทางเลือกแรก โดยวิธีแรกในการจัดการศัตรูพืช และสัตว์ เช่น ทำลาย และกำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยและแหล่งทางเข้าของศัตรูพืช และสัตว์

๑๐.๓.๒ ควรหลีกเลี่ยงศัตรูพืชและสัตว์ โดยวิธีการปฏิบัติในการผลิตที่ถูกต้อง ทั้งนี้ มาตรการควบคุมศัตรูพืช และสัตว์ภายในบริเวณเก็บรักษาหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งอาจรวมการใช้สิ่งแฉะกีดขวางทางกายภาพ เช่น เสี่ยงอุลตราไวโอเลต และแสงอุลตราไวโอเลต ใช้กับดักการควบคุมอุณหภูมิ การควบคุมบรรยากาศ และดินเบา

๑๐.๓.๓ กรณีใช้วิธีทางเคมีในการควบคุมศัตรูพืชและสัตว์ ให้ใช้เฉพาะสารป้องกันกำจัดตามที่ระบุในภาคผนวก ก หรือสารอื่นที่เข้าข่ายตามหลักเกณฑ์ข้อ ๙ มกษ. ๔๐๐๐ เล่ม ๑ และต้องมีการป้องกันไม่ให้สารเคมีสัมผัสกับผลิตผล และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้สูญเสียสถานะของการเป็นเกษตรอินทรีย์

๑๑. การแสดงฉลากและการกล่าวอ้าง

- ผลิตผลและผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ต้องมีข้อความแสดงรายละเอียดให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน ไม่เป็นเท็จ หรือหลอกลวง

๑๑.๑ ชื่อผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์

๑๑.๒ ส่วนประกอบที่สำคัญ ยกเว้นมีส่วนประกอบชนิดเดียว

๑๑.๓ วัตถุเจือปนอาหารหรือวัตถุที่เติมในอาหาร (ถ้ามี)

๑๑.๔ ปริมาตรสุทธิหรือน้ำหนักสุทธิ

๑๑.๕ ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต ผู้แปรรูป หรือผู้จัดจำหน่าย พร้อมสถานที่ตั้งหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

๑๑.๖ ประเทศผู้ผลิตสำหรับผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเพื่อส่งออก

๑๑.๗ วัน เดือนและ/หรือ ปีที่ผลิต และ วัน เดือนและ/หรือ ปีที่หมดอายุการบริโภค กรณีที่ผลิตภัณฑ์เก็บไว้เกิน ๙๐ วัน อาจแสดงแต่เดือน และ ปี ก็ได้

๑๑.๘ คำแนะนำในการเก็บรักษา (ถ้ามี)

* ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการตรวจประเมินแปลงฯ